

Список использованных источников

1. D. Archibugi, B. Lundvall. *The Globalizing Learning Economy*. Oxford: Oxford University Press, 2001.
2. BMBF. *Ideas. Innovation. Prosperity. High-Tech Strategy for Germany/ Government of Germany*. Bonn: Federal Ministry of Education and Research. [https://www.bmbf.de/upload_filestore/pub/hts_%202020_en.pdf.]
3. P. Boekholt, E. Arnold. *The Governance of Research and Innovation: An International Comparative Study*. Technopolis-Group, 2003.
4. Brazilian Government. Ministry of Development, Industry and Foreign Trade. *Inmetro — National Institute of Metrology, Quality and Technology*. [<http://www.inmetro.gov.br/english/institucional/index.asp>.]
5. B. Carlsson (ed). *Technological Systems and Economic Performance: The Case of the Factory Automation*. Dordrecht: Kluwer, 1995.
6. *Catapult Centres. Technology Strategy Board*. [<https://www.innovateuk.org/-/catapult-centres>.]

УДК 330.342.172

Ушкальов В.В., к.е.н., доцент; Муренець І.Г., викладач
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
(м. Харків, Україна)

АДАПТАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Прагнення України інтегруватися в міжнародні економічні структури зобов'язують вітчизняних виробників прискорено адаптуватися до жорстких умов світових ринків. Й. Шумпетер, формулюючи концепцію економічного розвитку, розмежував статичний і динамічний аспекти стану економіки. Основною рушійною силою переходу від одного рівноважного стану до іншого стану, коли відбуваються змістовні зміни організаційної і технологічної структури підприємства і виникають труднощі з адаптацією до зовнішнього середовища, він назвав інноваційну діяльність. При цьому інновацію він трактував як нову комбінацію виробничих факторів, мотивовану підприємницьким духом. Також до інновацій в його працях віднесені, поряд з новими продуктами та технологіями, застосування нових способів комерційного використання, освоєння нових ринків збуту і джерел сировини, зміна галузевої структури, укрупнення фірми. Інноваційна діяльність розглядалася ним як компонент економічної організації суспільства, поєднує науково-технічну і економічну складові [5].

На думку вчених, ключовим фактором, що впливає на здатність підприємства до адаптації, є його внутрішня організаційна структура: чим більш гнучким є управління підприємством і рух інформації по внутрішнім ієрархічним структурам, тим більшою мірою воно здатне до адаптації, тим більш імовірним стає його тривале лідерство на інноваційному ринку [2; 3; 4].

В умовах посиленої невизначеності економічного середовища проблема адаптації до її змін перестає бути індивідуальною і на перший план виходять багатосторонні зв'язки. Процес двосторонньої технологічної залежності між підприємством і зовнішнім середовищем О. Вільямсон визначив як фундаментальну трансформацію [3].

Дослідженнями встановлено, що на швидкість адаптації підприємств до роботи в постіндустріальних умовах найбільший вплив зробили фактори:

- попиту (динаміка і структура галузевих ринків);
- конкуренції (позиції основних світових гравців на внутрішніх і зовнішніх ринках);
- виробництва і пропозиції конкурентоспроможної продукції (відмінності в стартовому стані технологій, виробничого потенціалу, технічного рівня і ціни інноваційних технологій);

- технологічного поділу праці (ефективність науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), комерційних розробок і стартапів, стадій росту і поширення нових продуктів) [1].

Ключову роль в адаптації підприємств зіграла ставка на оновлення виробництва, що було зумовлено, по крайній мірі, двома об'єктивними причинами:

по-перше, ступінь зносу основних фондів вийшла за межі регламентованого порога економічної безпеки;

по-друге, в умовах скорочення циклу життя основних елементів забезпечення конкурентоспроможності підприємств виявилось похідною від рівня інноваційності застосовуваних ними технологій, машин і устаткування, що надавало оновленню їх основних фондів перманентний характер.

У 90-х роках ХХ ст. технологічні зміни в промисловості гальмувалися головним чином дефіцитом інвестиційних ресурсів. Початковий етап ринкових реформ проходив в умовах системної соціально-економічної кризи, що охопила всі сфери діяльності. Розвиток науки визначався радикальним скороченням чисельності персоналу та обсягів фінансування, появою структурних деформацій, стійкість і негативні ефекти яких проявилися в наступні роки. До особливостей інноваційної системи того періоду можна віднести:

- невідповідність системи підготовки кадрів потребам економіки, відсутність професійних менеджерів у сфері науки та інновацій;

- фрагментарність і незавершеність інноваційного циклу (відсутність ринкових посередників і мережевих комунікацій на галузевому і регіональному рівнях, підтримки інновацій як адекватної реакції на системні виклики, обмеження глобалізації та відкритої економіки);

- відсутність в провідних галузях промисловості фінансування НДДКР, зв'язків між науковими організаціями, вузами і підприємствами.

Інноваційна діяльність підприємств протягом досліджуваного періоду змінювалася, вони намагалися адаптуватися до нових умов господарювання за допомогою різних інновацій, в основному за рахунок освоєння нової продукції і ринків. Таким чином, основним способом адаптації вітчизняних підприємств до європейських стандартів є стрімкий інноваційний розвиток на вітчизняних підприємствах.

Список використаних джерел

1. Аубакирова Г.М. *Стратегии, модели и механизмы развития промышленного предприятия: инновационно-ориентированный подход: Монография. Караганда: КарГТУ. 2011. 256 с.*

2. Бездудный Ф.Ф., Смирнова Г.А., Нечаева О.Д. *Сущность понятия инновация и его классификация. Инновации. 2003. №2–3. С. 10–18.*

3. Керина А.П. *Конкуренция и инновации. М.: Экос, 2009. 265 с.*

4. Трифилова А.А. *Оценка эффективности инновационного развития предприятия. М.: Финансы и статистика, 2005. 150 с.*

5. Шумпетер И. *Теория экономического развития. М.: Прогресс, 1982. 455 с.*

УДК 330:338

Шара О.Р., Кравченко А.А., студенти

Науковий керівник: Чайкіна А.О., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОМЕНЕДЖМЕНТУ У ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Впровадження екологічних стандартів на підприємстві дає змогу попередити негативний вплив господарської діяльності на оточуюче природне середовище, поєднати безпосередньо виробничу діяльність із захистом довкілля.